Elektronicznie podpisany przez:
Paweł Gałko
dnia 22 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-17/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 22 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Grabowo

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:
Paweł Gałko - przewodniczący
Katarzyna Gawrońska - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie

— możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Grabowo;
— prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Grabowo, wynikającej z planowanych do zaciągnięcia oraz zaciągniętych w latach wcześniejszych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Grabowo z dnia 15 grudnia 2025 r.: Nr XIX/94/25 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 – 2031 oraz Nr XIX/95/25 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Grabowo na 2026 rok.

Rada Gminy Grabowo uchwałą Nr XIX/95/25 z dnia 15 grudnia 2025 r. uchwaliła budżet na 2026 rok, w którym zaplanowano:
- dochody ogółem w kwocie 34.767.410,48 zł
- *w tym dochody bieżące w kwocie 22.774.500,00 zł,*
- wydatki ogółem w kwocie 37.460.661,12 zł
- *w tym wydatki bieżące w kwocie 22.164.411,12 zł.*

Zgodnie z zapisem zawartym w § 6 powyższej uchwały, planowany deficyt wyniesie 2.693.250,64 zł i zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z zaciąganych kredytów w kwocie 1.850.000 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 15.000 zł, wolnymi środkami w kwocie 736.879 zł oraz przychodami wynikającymi z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 91.371,64 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 oraz 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Łączna planowana w budżecie kwota przychodów wynosi 3.343.250,64 zł, w tym niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 15.000 zł (§905), wolne środki

w wysokości 736.879 zł (§950), przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 91.371,64 zł (§906) oraz kredyty w wysokości 2.500.000 zł (§952). Łączną wysokość rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów określono na poziomie 650.000 zł (§992).

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025 określonego w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej wysokości 843.250,64 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2026.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną w wysokości 610.088,88 zł, wypełniając tym samym regulację zawartą w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

Stosownie do uchwały Nr XIX/94/25 Rady Gminy Grabowo z dnia 15 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2026 – 2031, Gmina zamierza spłacać planowany do zaciągnięcia oraz zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2031 roku. Najwyższa kwota długu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową wystąpi na koniec 2026 roku i wyniesie 3.700.000 zł (stosunek zadłużenia do planowanych dochodów będzie wynosił 10,64%), w pozostałych okresach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

Począwszy od 2027 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Według założeń przedłożonej uchwały WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2027 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

Ponadto w kolejnych latach zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2026, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W roku budżetowym 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 3,12% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan za III kwartały 2025 r., który stanowi 13,61% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy również wynosi13,62%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem (uwzględniając ustawowe wyłączenia) będzie kształtował się na następujących poziomach: rok 2027 – 7,99%; rok 2028 –5,99%; rok 2029 – 5,20%; rok 2030 – 2,68%; rok 2031 – 2,23%.

Przyjęte w prognozie założenie zachowania powyższej relacji oparte jest przede wszystkim (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) na założeniu osiągania w latach 2026 - 2031 tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) oraz na wyłączeniach rat spłat wraz z odsetkami zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych (w odniesieniu do planowanych wskaźników spłat). Mając na względzie konstrukcje budżetów w latach poprzednich, z których wynika, iż Gmina Grabowo realizowała zadania inwestycyjne przy współudziale ze środków z budżetu Unii Europejskiej, Skład Orzekający przyjmuje założenie, że kwoty wyłączeń rat spłat oraz odsetek zostały określone zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych.

W budżecie 2026 roku wynik z działalności bieżącej Gminy wynosi 610.088,88 zł, natomiast w pozostałym okresie, tj. 2027 – 2031 prognozowane nadwyżki operacyjne kształtują się na poziomie: rok 2027 kwota 710.088 zł, lata 2028 – 2030 wartość stała w wysokości 610.088 zł, rok 2031 kwota 560.088 zł.

Powyższa wielkość wynikająca z danych historycznych za okres 2019 – 2025 wynosiła odpowiednio:

- *wykonanie 2019* *1.643.660,81 zł;*
- *wykonanie 2020* *1.871.836,14 zł;*
- *wykonanie 2021* *773.994,06 zł;*
- *wykonanie 2022* *3.207.743,88 zł;*
- *wykonanie 2023* *1.135.866,65 zł;*
- *wykonanie 2024* *1.783.388 zł;*
- *przewidywane wykonanie 2025* *2.059.525,70 zł;*

(wykonanie za III kw. 2025 wyniosło 3.246.701,73 zł).

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy dodatnich sald operacyjnych ujętych w latach 2026 - 2031 przyjęte zostały na poziomie ostrożnościowym i nie przekraczają wartości wynikających z danych historycznych.

Podsumowując podkreślić jednak należy, iż niezrealizowanie tych wielkości w co najmniej założonych wysokościach, może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych. Konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przyjętych w prognozie wieloletniej celem zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi zaciągniętego długu publicznego. Niewykonanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wydał pozytywną opinię o planowanej kwocie długu i o możliwości sfinansowania przedstawionego deficytu.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko